

Bu makaleye atıfta bulunmak için/To cite this article:

POLAT, S, ÇALIŞ, A . (2019). 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersindeki Bazı Kavramların Algılanışları ve Kavram Yanılgıları. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23 (Özel Sayı) , 2057-2072.

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersindeki Bazı Kavramların Algılanışları ve Kavram Yanılgıları

Suat POLAT (*)

Ayfer ÇALIŞ (**)

Öz: Bu çalışmanın amacı, 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde yer alan cumhuriyet, saltanat, yönetim şekilleri, küresel sorunlar, dış ticaret açığı, ithalat ve ihracat kavramları konusundaki algılarını ve kavram yanılgılarını incelemektir. Çalışma nitel araştırma yönteminde göre tasarlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) desenine göre tasarlanan çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Kars İli'nde yer alan bir ortaokulda 2018–2019 eğitim-öğretim bahar yarıyılında öğrenim görmekte olan 6. sınıf öğrencileri arasından gönüllük ilkesine göre seçilen 30 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, 6. sınıf öğrencilerinin kavramları tek başına algılamadıkları görülmüştür. Öğrenciler cumhuriyet kavramını; Atatürk, halk, seçim, ülke, medeniyet, özgürlük ve demokrasi olarak algılamışlardır. Benzer şekilde saltanat kavramını; , padişah, sanat, yönetim şekli, ihtişam olarak; yönetim şekilleri kavramını ülkeyi yönetmek, sorumluluk, emir vermek adalet olarak; küresel sorunları; sıcaklık, dünya, buzul, ticaret, çevre kirliliği ve sorunlar olarak; dış ticaret açığını; ticaret, zarar, ithalat olarak; ithalat ve ihracatı da alım ve satım olarak algılamışlardır. Araştırma sonucunda birçok öğrencinin Cumhuriyet kavramını, asıl anlamını karşılayan yönetim ile ilişkilendiremediği, yönetim şekillerini tam olarak ifade edemedikleri ve küresel sorunlar kavramını doğru algılamadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, kavram, kavram yanılgısı.

Perceptions and Misconceptions of Some Concepts in A 6th Grade Social Studies Course

Abstract: The aim of this study is to examine the perceptions and misconceptions of 6th grade students regarding the concepts of republic, reign, governance, global problems, foreign trade deficit, import, and export found in the Social Studies course. The study was designed according to the qualitative research method. In the study, which was designed according to the phenomenology pattern, one of the qualitative research methods, the data were collected with a semi-structured interview form. The sample of the study consists of 30 students who were selected voluntarily among 6th grade students studying in a secondary school in the spring semester of the 2018-2019 school year in the Kars Province. According to the results of the study, it is seen that 6th grade students do not perceive concepts by themselves. Students perceived the concept of republic as Atatürk, nation, election, country, civilization, freedom, and democracy. Similarly, they perceived the concept of reign as sultan, art, governance, magnificence; the concept of governance forms as governing the country, responsibility, giving orders, justice; global problems as temperature, world, glacier, trade,

*) Dr. Öğr. Üyesi Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (e-posta: spolat@agri.edu.tr)

 ORCID ID. orcid.org/0000-0001-9286-8840

**) Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (e-posta: iklimayfer360@gmail.com) ORCID ID. orcid.org/0000-0003-4706-7854

environmental pollution and problems; foreign trade deficit as trade, loss, import; and imports and exports as buying and selling. As a result of the research, it is seen that many students could not relate the concept of the Republic to governance which is its original meaning, could not fully express the forms of governance, and did not correctly perceive the concept of global problems.

Keywords: Social Studies, concept, misconception.

Makale Geliş Tarihi: 21.06.2019

Makale Kabul Tarihi: 09.11.2019

I.Giriş

Kavram, birbiriyle ilişkilendirilebilen nesne, olgu, olay ve düşüncelerin benzer özelliklerine göre bir grup altında toplanması veya kategorilere ayırma yolu olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz 2005). Soyut düşünce birimini ifade eden kavramlar, öğrenmenin merkezi konumundaki bilişsel yapının ve düşünme becerilerinin temelinde bulunurlar (Bal ve Gök, 2011: 1183). Kavram, Senemoğlu (2004) tarafından “*Benzer nesnelere, insanları, olayları, fikirleri, süreçleri gruplamada kullanılan bir kategoridir*” şeklinde tanımlanmıştır. Kavramlar, insanların karşılaştıkları çeşitli nesne, olay ve düşüncelerin benzer ve farklı yönlerini görmelerine katkı sağlayarak içinde buldukları çevreyi anlamlandırmalarını kolaylaştırır. Bu nedenle bilgiye ulaşan onu çözümlayebilen ve sonuçlar çıkaran yani düşünen insanlar yetiştirmek iyi bir öğretime gereksinim duyulmaktadır. İyi bir öğretim programının temeli ise kavram öğretimine dayanmaktadır (Çaycı, 2007). Kavram öğretimi bir kavramın çocuğun zihninde oluşma sürecidir.

Okullarda genellikle kavramların tanımları verilmektedir. Bu da öğrencileri kavramı anlamadan ezberlemeye yöneltmektedir. Öğrencinin öğretilen kavram ile günlük yaşantısı arasında bağ kurması gerekmektedir. Bunun için de etkili bir plânlama, etkin uygulamaya ve değerlendirmeye ihtiyaç vardır (Ulusoy, Yanpar Yelken, 2009). Kavram öğretiminde iki temel yaklaşımın olduğu söylenebilir. Bu yaklaşımlardan birincisi, geleneksel öğretim metoduna göre tasarlanan, öğretmen merkezli ‘Sunuş Yoluyla Kavram Öğretimi’ ikincisi ise daha çok öğretmenin rehber olduğu, bireylerin ön bilgilerinin, hazırbulunuşluklarının göz önüne alınarak farklı etkinlik ve örnekler yoluyla gerçekleştirilen ve öğrenme ortamlarının zenginleştirilerek daha işlevsel hale getirilmesini savunan ‘Buluş Yoluyla Kavram Öğretimi’dir (Tural, 2011). Kavram öğretiminde, zihinsel gelişimin yanı sıra sosyal çevrenin de büyük bir önemi vardır (Şimşek, 2005). Bununla birlikte öğrencinin bireysel özellikleri, öğretim yöntemleri, kavramın soyutluk derecesi ve kavramın karmaşıklığı kavram öğretimi etkilemektedir (Nas, 2006).

Kavram öğrenme, diğer öğrenmeler için de önemli bir role sahiptir (Ülgen,2004). Vygotsky (1998: 160), kavramların özelliğini şöyle ifade etmiş:“*Kavramlar çocuğun kafasında aralarında hiçbir bağ bulunmayan bezelye taneleri gibi durmazlar. Eğer böyle olsaydı, o zaman ne düşüncelerin eşgüdümünü gerektiren herhangi bir anlaksal işlem, ne de dünya hakkında herhangi bir genel kavrayış olanaklı olurdu. Dahası ayrı ayrı kavramların tek başlarına var olmaları da olanaksızdır. Bunlar doğaları gereği bir*

sistemi gerektirir. Birbirleriyle ilişkili bu yapı öğrenmede, büyük kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca sonraki öğrenmelere de olumlu etki yapar”. Kavramlar, nesnelere insan zihninde sınıflandırılmasını sağlayarak insanlara kendilerini daha rahat ifade etme yeteneği kazandırır.

Kavram öğretimi, eğitimin tüm kademelerinde yer almakta ve kavram öğrenmeye önem verilmektedir. Buna rağmen yapılan birçok araştırma kavram yanılgılarına dikkat çekmektedir (Baysen, Güneşli, 2012) .

Kavram öğretiminde hem öğretmenler hem de öğrenciler birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bunların en önemlisi ise kavram yanılgılarıdır (Ceylan, 2008). Bireylerin zihinlerinde oluşturdukları olguların, nesnelere, bilimsel olarak farklılık göstermesi kavram yanılgıları olarak nitelendirilmektedir (Büyükkasap, Düzgün, Ertuğrul ve Samancı, 1998). Kavramları tam öğrenemeyen öğrenciler konuyu anlamakta büyük zorluklar yaşar. Kavram temelli öğrenmeler yoluyla öğrencilerin akademik başarılarının artırılabilirdiği söylenebilir (Doğanay, 2002). Öğrencilerin zihinlerinde kavramları algılama şekillerini bilmemiz önemlidir. Öğrencilerin kavramları algılama şekillerini bilmek öğrencideki kavram yanılgılarını tespit etmek açısından önem teşkil etmektedir. Öğrencilerin kavram algılarının tespit edilmesi, meydana gelebilecek kavram yanılgılarını önleyerek öğrencinin sistematik hatalar yapmasını engelleyebilir (Bal, 2011).

Kavram yanılgısı, bir kavramın algılanma şeklinin bilimsel anlamından farklı olmasıdır (Yağbasan ve Gülçiçek, 2003). Öğrenci kavramlarının bilimsel kavramlardan farklı olmasına literatürde “yanlış anlama”, “kavramsal yanlış anlamalar”, “yerel kavram yanılgıları”, ”alternatif kavramlar”, “bilimsel olmayan inançlar” şeklinde farklı isimler verilmektedir (Coştu ve Ayas,2003; Çalık ve Ayas, 2001).

Kavram yanılgılarının en önemli özelliği öğrencilerin sahip oldukları kavram yanılgılarını değiştirme konusunda yaşadıkları zorluklardır (Ekiz ve Akbaş,2005). Çünkü kavram yanılgıları, öğrencilerin kendi yaşantıları ve deneyimleri sonucu kavramlar arasında bir bütünlük oluşturur, bundan dolayı değişime karşı direnç göstermektedirler (Mintzes, Wondersee ve Novak, 2001) .

Literatürde kavram yanılgılarının nedenleri;

- Günlük konuşma dilinin bilimsel dilden farklı olması (Akbaş, 2008),
- Derste kullanılan yöntem ve materyalin konuya uygun olmaması (Çakır, 2005),
- Öğrencilerdeki kavram yanılgılarının tespit edilmeden ders işlenmesi (Yağbasan ve Gülçiçek, 2003),
- Yaşadığı çevreden etkilenme ve kavram yanılgısına sahip kişilerin açıklama yapması (Akbaş, 2008),
- Verilen kavramın günlük hayatla ilişkilendirilememesi (Efe, 2007),
- Öğretmen ve kullanılan ders kitaplarının özellikleri (Efe, 2007; Akbaş, 2008),

- Televizyon, dergi, gazete vb. iletişim araçlarında yanlış bilgi edinilmesi (Akbaş, 2008) gibi nedenlerden dolayı kavram yanlışlığı ortaya çıkabilir.

Sosyal Bilgiler dersinde kavramlar genellikle tanım düzeyinde kaldığı için öğrenciler kavramları anlamadan ezberlemeye çalışmaktadır. Bu nedenle kavram öğretimine önem verilmelidir (Bal ve Gök, 2011).

Sosyal Bilgiler öğretiminde kavramların; öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilemesi, öğrenmede hatırlamayı kolaylaştırması, iletişimi olumlu etkilemesi, öğretimi bireyselleştirmesi, doğru ve yanlış algıyı birbirinden ayırması, problem çözme ve akıl yürütme becerisini geliştirmesi gibi faydaları söz konusudur (MEB, 2007).

Literatürde Sosyal Bilgiler dersinde kavram yanlışlığı ile ilgili yapılmış çalışmalara (Ülger, 2003; Ekiz ve Akbaş, 2005; Çakmak, 2006; Akınoğlu ve Arslan, 2007; Yılar, 2008; Bal ve Gök, 2011; Yılmaz ve Çiviler, 2012; Demirkaya ve Karacan, 2016) rastlamak mümkündür. Yapılan bu çalışmalara genel olarak bakıldığında, öğrencilerin genel anlamda kavramlar konusunda yanlış yaşadıkları tespit edilmiştir.

Yapılan literatür araştırmalarının sonuçlarına göre, Sosyal Bilgiler dersinde geçen kavramları öğrencilerin nasıl algıladıklarını ve bunların nedenlerini ortaya çıkarmak gerekmektedir. Lee de (2005)'e göre öğrencilerin bir kavramı zihinlerinde nasıl yapılandırdığı, yanlış algılamalar varsa bunların nedenlerinin anlaşılması ve bunun içinde ders kitaplarının, ders programlarının incelenmesi gerekmektedir (Lee de, 2005).

Bu çalışmada ise 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde geçen cumhuriyet, saltanat, yönetim şekilleri, küresel sorunlar, ithalat, ihracat, dış ticaret açığı kavramlarını nasıl algıladıkları ve bu kavramlar konusundaki kavram yanlışlığı araştırılmıştır.

II. Amaç

Bu çalışmanın amacı, 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde yer alan cumhuriyet, saltanat, yönetim şekilleri, ihracat, ithalat, dış ticaret açığı, küresel sorunlar kavramları konusundaki algılarını ve kavram yanlışlıklarını incelemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki cumhuriyet, saltanat, yönetim şekilleri kavramlarını algılayışları nasıldır?

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki küresel sorunlar, ithalat, ihracat, dış ticaret açığı kavramlarını algılayışları nasıldır?

III. Yöntem

Çalışma nitel araştırma yöntemine göre yürütülmüştür. Bu tür araştırmalar, herhangi bir konuyu sınırlandırarak derinlemesine inceleyen araştırmalardır. Nitel araştırmalar, üzerinde çalışılan evren hakkında genel geçer yargılara ve genellemelere ulaşmaktan ziyade, araştırılan konunun detayını anlamlı ve sistematik olarak ortaya koyar (Silverman; 2000; Balcı, 2005).

Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek,2008, 39).

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Bu tür araştırmalarda, üzerinde çalışılan olay ve olgular, deneyim yoluyla içinde bulunulan gerçekliğin birer unsuru olarak görülürler. Bu nedenle olgubilim araştırmalarında araştırmacı, kavram, ifade ve düşünceler arasındaki benzer ve farklı yönleri düzenli bir şekilde ortaya koymaya çalışmaz. Üzerinde çalışılan bireylerin içinde yaşadığı dünyadaki olay ve olguların farklı yönleri ile ilgili algı, anlama, kavrama ve deneyimlerini nitel bir biçimde betimlemeye çalışır (Marton, 1986: Akt. Tesch, 1990: 65). Bu araştırmalarda, bireylerin çevrelerinde yaşanan durumları nasıl açıkladıkları ve bu açıklama ya da kavramsallaştırmaların ne şekilde değiştiği ortaya çıkarılır (Tesch, 1990).

A. Çalışma Grubu

Nitel araştırmalarda üzerinde çalışılan evrene genelleme yapma konusunda fırsat sağlayan olasılık temelli örnekleme yöntemlerinin aksine zengin veri elde etmeye yarayan amaçlı örnekleme yöntemleri tercih edilmektedir (Büyüköztürk vd., 2014). Olasılık temelli örnekleme yöntemleri, üzerinde çalışılan evrene genelleme yapma konusunda avantaj sağlarken amaçlı örnekleme yöntemleri ise daha derin ve zengin bilgi elde etmek amacıyla çalışılan durumların derinlemesine analiz edilmesini sağlamaktadır (Patton, 1987; akt. Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde, yakın ve erişilmesi kolay durumlar seçilerek araştırmaya hız ve pratiklik kazandırılır. Nitel araştırmalarda, maliyet ve ulaşılabilirlik örnekleme belirlerken etkili olan önemli faktörlerdendir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubunu, Kars İli merkez köylerinden birinde yer alan bir ortaokulda 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar yarısında öğrenim gören ve gönüllülük ilkesi doğrultusunda seçilen 30 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların 14’ü kız 16’sı erkek öğrencidir.

B. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen, 6 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun ilk halinde araştırılan kavramlara yönelik 6 soru yer almıştır. Hazırlanan görüşme formu, alan uzmanlarının görüşüne sunulduktan sonra 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz yarısında 3 öğrenci ile pilot uygulaması yapılmıştır. Pilot uygulama sürecinden sonra görüşme formu tekrar uzman görüşüne sunulmuştur. Hazırlanan görüşme formunun son hali 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar yarısında çalışma grubuna alınan 30 öğrenciye uygulanmıştır.

C. Veri Analizi

Çalışmada ulaşılan veriler, tümdengelsel kodlama yaklaşımına dayanan betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu analiz yönteminde araştırma sorularına, alan yazında oluşturulmuş kuramsal çerçeve veya görüşme ve gözlemde yer alan değişkenlere paralel bir şekilde ulaşılan, taslak ya da geçici kod şeması doğrultusunda veriler analiz edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Miles ve Huberman, 1994/2015; Creswell, 2013/2015; Patton, 1990/2014). Bu analiz yönteminde araştırmacı, katılımcıların görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtabilmek için doğrudan alıntılarını sıklıkla kullanmaktadır. Buradaki amaç, araştırma sonucunda ulaşılan verileri okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış halde sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Betimsel analiz, içerik analizine göre daha yüzeyseldir ve daha çok araştırmacının kavramsal yapısının önceden açık bir şekilde belirlendiği araştırmalarda tercih edilir (Sözbilir, 2009). Yapılan bu çalışmada incelenen kavramlar dikkate alınarak temalar oluşturulmuş ve veriler analiz edilirken elde edilen sonuçlar bu temalara kodlanarak analiz edilmiştir.

IV. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde elde edilen verilerin incelenmesi sonucunda, öğrencilerin kavramları tek bir şekilde algıladıkları, bu kavramları birden fazla şekilde algıladıkları ve bunların arasında ilişki kurdukları belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Cumhuriyet nedir? Cumhuriyet denilince ne anlıyorsunuz” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcıların “Cumhuriyet” Kavramına Yönelik Görüşleri

Cumhuriyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Halk	8	26.66
Atatürk	7	23.33
Demokrasi	2	6.67
Özgürlük ve Eşitlik	3	10.00
Seçim	2	6.67
Ülkenin Bölünmezliği	3	10.00
Medeniyet	2	6.67
Başkanlık	3	10.00
Toplam	30	100

Tablo 1 incelendiğinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun Cumhuriyeti ‘Halk ve Atatürk ‘ olarak düşündükleri görülmüştür. Neden böyle düşündükleri sorulduğunda Cumhuriyetin halkın kendi kendisini yönetmesi ve Atatürk ‘ün kurduğu bir sistem olduğunu, bu sistemi bize emanet ettiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %26.66’sı (8), Cumhuriyeti halk tarafından devletin başına getirilen kişiler şeklinde belirtmişlerdir. Örneğin **K2:** “Halk tarafından devlet başına geçmez”. Öğrencilerin %23.33’ü(7),

Cumhuriyetin Atatürk tarafından bizlere emaneti olduğunu ve bu ülkenin zor şartlarda kazanıldığını dile getirmiştir. Örneğin, **K1**: “Atatürk’ün kazandığı ve çok güzel bir şeydir”. Öğrencilerin%6.67’si (2), Demokrasi olarak %10’u(3) özgürlük olarak değerlendirmiş, bunu da insanların dilediğini yapmasına bağlamıştır.%6.67’si (2) Cumhuriyeti seçimlerle devletin başına gelmek olduğunu,%10’u (3), ülkenin bölünmez bütünlüğünü temsil ettiğini, %6.67’si (2), medeniyet olduğunu,%10’u (3), başkanlık sistemi olduğunu dile getirmiştir. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K3: “Sınırsız özgürlüktür.”

K4: “Hiç kimsenin arasında ayırım yapılmaması, eşitlikler.”

K5: “Medeni olmamızdır.”

K6: “Seçimle yönetim gelmektir.”

K7: “Başkanlıktır, okulda yapılan şey gibi.”

K9: “Ülkemizin birliğidir, bütünlüğüdür.”

K30: “Seçtiğimiz kişiler.” şeklindedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Saltanat nedir? Saltanat denilince ne anlıyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Katılımcıların “Saltanat” Kavramına Yönelik Görüşleri

Saltanat	Frekans (f)	Yüzde (%)
Padişah	11	36.66
İhtişam	5	16.67
Yönetim	5	16.67
Sanat	5	16.67
Sallanmak	4	13.33
Toplam	30	100

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin %36.66’sı (11), Saltanat kavramını, padişah ya da padişahlık olarak değerlendirmiş, neden böyle düşündükleri sorulduğunda ülkeyi tek başına yönettiği ve babadan oğula geçtiği için cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin %16.67’si (5) ise Saltanat kavramını ihtişam olarak nitelendirmiş, bunun gerekçesi olarak da insanların güzel hayat sürmesi olduğunu belirtmişlerdir. %16.67 ‘si (5) yönetim şekli, %16.67’si (5) sanat türlerinden biri olduğunu, %13.33’ü (4) ise sallanmak, oyun oynamak şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin yaklaşık %30’unun bu kavramı, sanat, sallanmak gibi ifadelerle belirtmesi, bu konudaki kavram yanılgılarını göstermesi açısından önemlidir. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K1: “Bir kişinin tek başına istediğini yapmasıdır, padişahlıktır.”

K2: “Televizyondakiler gibi çok güzel zengin bir hayat sürmek.”

K3: “Yönetim şekli diye biliyorum.”

K4: “Sanat yapmak oyun film gibi şeylerdir.”

K20: “Tek kişi egemenliği padişahlık.”

K15: “Yapılan güzel çalışma sanat resim.”

K19: “Saray, servet, İhtişam.” şeklindedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Yönetim şekilleri nelerdir, yönetimden ne anlıyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Katılımcıların “Yönetim Şekilleri” Kavramına Yönelik Görüşleri

Yönetim Şekilleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Koşullar	5	16.67
Emir vermek	4	13.33
Ülkeyi yönetmek	10	33.33
Sorumluluk	4	13.33
Adalet	2	6.67
Başkan	5	16.67
Toplam	30	100

Tablo 3 incelendiğinde, öğrencilerin %16.67’si (5) yönetim şekillerini koşullar, %13.33’ü (4) insanlara emir vermek olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin %33.33’ü (10), ülkeyi yönetmek %13.33’ü (4), insanların aldığı sorumluluğu yerine getirmesi %6.67’si (2), adalet %16.67’si (5) ise başkanlık şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin yaklaşık %30’nun yönetim şekillerini koşullar ve emir vermek şeklinde ifade etmesi, bu kavramın öğrenciler tarafından tam anlamıyla yerleşmediğini göstermektedir. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K1: “Ülkenin koşullarının iyi olmasıdır.”

K2: “Ülkenin yönetilmesidir.”

K3: “Yasalara uyma adalet hak.”

K4: “Başkan bir yeri yönetince yönetim şekli oluşur.”

K5: “Bir kral padişahın istediği gibi yaşaması.”

K6: “Verdiğin sorumlulukları yerine getirme.”

K13 “Adaletin simgesi.”

K17: “Görev ve sorumluluk.” şeklindedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Küresel sorun denilince ne anlıyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Katılımcıların “Küresel Sorun” Kavramına Yönelik Görüşleri

Küresel Sorun	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bağlantı	3	10.00
Sıcaklık	8	26.66
Dünya	5	16.67
Ticaret	2	6.67
Çevre Kirliliği	3	10.00
Sorunlar	5	16.67
Buzullar	4	13.33
Toplam	30	100

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin %16.67’si (3), küresel sorunları; bağlantı olarak, %26.66’sı, (8), sıcaklık %16.67’si(5), dünya %6.67’si (2), ticaret %10’u, çevre kirliliği %16.67’si (3), sorunlar %13.33’ü (4)ise, buzullar şeklinde ifade etmişlerdir. Öğrencilerin küresel sorunlar ile ilgili tam tanım yapamamasına rağmen, bu konuda verdikleri cevaplar incelendiğinde, ifade ettikleri cümlelerle küresel sorunun ilişkili olduğu görülmektedir. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K1: “Dünyada olan ve kendi kendine oluşan sorun.”

K2: “Dünyanın küresel olması.”

K3: “Dünyada oluşan sorunlar.”

K4: “Çevredeki kirliliğe küresel sorun denir.”

K5: “Buzulların erimesine verdikleri addır.”

K6: “İnsanların fazla tüketmesi.”

K7: “Ülkeler arasında yapılan ticaret.”

K8: “Sıcaklıklar artıyor dünya ısınıyor.”

K10: “Sıcaklığın artması.”

K29: “Yaşadığımız sorunlar.” şeklindedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Dış ticaret açığı nedir? Dış ticaret açığından ne anlıyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Katılımcıların “Dış Ticaret Açığı” Kavramına Yönelik Görüşleri

Dış Ticaret Açığı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Zarar	12	39.8

İthalat	14	46.87
Ticaret	4	13.33
Toplam	30	100

Tablo 5'e göre öğrencilerin %39.8'i (12), dış ticaret açığını zarar %46.87'si (14), ithalat %13.33'ü (4) ise ticaret şeklinde ifade etmiştir. Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin %60'ı gibi büyük bir çoğunluğunun dış ticaret açığı kavramını doğru ifade etmedikleri görülmüştür. Bu sonuç, öğrencilerin büyük oranda kavram yanlışlığı yaşadıklarını göstermesi açısından önemlidir. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K1: "Dışarıdan ticaretle uğraşmak."

K2: "Kendi üretmeyip dışarıdan aldığımız şeylerin bizi zarara uğratmasıdır."

K3: "Başka ülkelerden mal satın almadır."

K9: "Aldığımızın fazla olması."

K22: "Başka devletle ticaret." şeklindedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin "İthalat ve ihracat nedir? İthalat ve ihracat denilince ne anlıyorsunuz?" sorusuna yönelik görüşleri Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Katılımcıların "İthalat ve İhracat" Kavramlarına Yönelik Görüşleri

İthalat ve İhracat	Frekans (f)	Yüzde (%)
Alım	30	50
Satım	30	50
Toplam	60	100

Tablo 6'ya göre, öğrencilerin tamamının ithalat ve ihracat kavramlarına doğru cevaplar verdikleri görülmüştür. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri;

K1: "İthalat dışarıdan yani yurtdışından mal satın almaktır."

K2: "İhracat ülke içine değil dışına ürün vermek."

K30: "Başka devletlerle karşılıklı alım satım yapma." şeklindedir.

V. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma sonucunda, öğrencilerin bazı kavramları doğru anladıkları, bazı kavramları ise doğru anlamadıkları tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, 6. sınıf öğrencilerinin kavramları tek başına algılamadıkları ve başka kavramlarla ilişkilendirdikleri görülmüştür.

- Öğrenciler Cumhuriyet kavramını; Atatürk, halk, demokrasi, özgürlük, seçim, ülke, medeniyet ve başkanlık olarak;
- Saltanat kavramını; padişah, ihtişam, yönetim, sanat ve sallanmak olarak;
- Yönetim şekilleri kavramını koşullar, emir vermek, ülkeyi yönetmek, sorumluluk, adalet, başkan olarak;
- Küresel sorunlar kavramını bağlantı, sıcaklık, dünya, ticaret, çevre kirliliği, sorunlar, buzullar olarak;
- Dış ticaret kavramını zarar, ithalat, ticaret olarak;
- İthalat ve ihracat kavramlarını ise alım ve satım olarak ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlar birçok öğrencinin cumhuriyeti, asıl anlamını karşılayan yönetim ile ilişkilendiremediğini, buna karşılık diğer kavramlarla zengin bir şekilde ilişkilendirdiklerini göstermiştir. Saltanat ve yönetim şekilleri kavramlarında ise öğrencilerin çoğunluğunun saltanatı padişah ya da ihtişam, yönetim şekilleri kavramını da ülkeyi yönetmek, adalet, başkan olarak ilişkilendirdikleri görülmüştür. Öğrencilerin Cumhuriyet kavramını; sekiz kategoride, Saltanat kavramını; beş kategoride, yönetim şekilleri kavramını altı kategoride; küresel sorunlar kavramını yedi kategoride, dış ticaret açığı kavramını üç kategoride, ithalat ve ihracat kavramını ise iki kategoride ifade ettikleri görülmüştür. Cumhuriyet, küresel sorunlar, ithalat ve ihracat kavramlarının daha kapsamlı algılanması öğrencilerin bu konuda daha geniş bir algıya sahip olduklarını göstermektedir. Buna karşın saltanat, yönetim şekilleri ve dış ticaret açığı kavramları konusunda öğrencilerin algılarının dar bir çerçevede kaldığı görülmüştür.

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki kavramları algılama düzeylerine ve kavram yanılgıları konusunda yapılan çalışmalara bakıldığında soyut özellikteki kavramların anlaşılmasında birtakım güçlükler yaşandığı ve kavram yanılgılarının meydana geldiği tespit edilmiştir (Ülger, 2003; Ekiz ve Akbaş, 2005; Çakmak, 2006; Akınoğlu ve Arslan, 2007; Yılar, 2008; Bal ve Gök, 2011; Yılmaz ve Çiviler, 2012; Demirkaya ve Karacan, 2016; Bal, Akış, 2010; Sabancı, 2008; Karadeniz, 2008; Doğan, 2007; Öktem 2006). Kavram algılarındaki ilişki ya da benzerlik incelendiğinde; bazı kavram algılarının ortak olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu kavramlardan Cumhuriyet, yönetim şekilleri ve Saltanat aynı ilişki içinde yer alırken diğer kavramlarda kendi aralarında benzerlik göstermiştir. Berti (1994), 11 yaşından küçük çocukların politik kavramları anlamakta güçlükler çektiklerini ve öğrencilerin sınıf düzeyleri yükseldikçe, yaşları ilerledikçe devlet yapısı ile ilgili kavramları daha iyi anladıklarını belirtmiştir. Çünkü 11-12 yaşlarındaki öğrenciler soyut evreye geldikleri için algılama kapasiteleri artmaktadır (Piaget, 2004).

Araştırma sonucunda öğrenci cevaplarının birbirinden farklı ifadelerle ortaya çıktığı görülmektedir. Kavram kategorileri sayısı az olmasına rağmen genel olarak öğrenci cevaplarında farklılıklar bulunmaktadır. Çalışma sonucunda bazı öğrencilerin çalışma kapsamında incelenen bazı kavramları da ilgisi olmayan ifadelerle ilişkilendirdikleri

görülmüştür. Saltanat ve Cumhuriyet kavramlarıyla ilgili daha önce Bal ve Gök (2011) tarafından yapılan çalışmada benzer konu çalışılmış ve bu çalışmada da öğrencilerin Cumhuriyet kavramını Atatürk, millet, yönetim, savaş, inkılap, hak vb. şekilde algıladıkları, Saltanat kavramını ise padişahlık, padişah, müzik vb. şeklinde algıladıkları tespit edilmiştir. Bu durum, ilkokul, ortaokul seviyesinde bu kavramların tam olarak anlaşılmadığını, kavramsal ilişki yoluyla öğrenildiğini göstermektedir. Bu çalışmalar kavram öğretimi üzerinde durulması gerektiğini göstermektedir. Benzer şekilde Akınoğlu ve Arslan (2007) tarafından yapılan çalışmada da yönetim şekilleri kavramı incelenmiş ve öğrencilerin bu kavramı doğru algılayamadıkları tespit edilmiştir.

Kavram öğretiminde aslında önemli olan öğretmen-öğrenci arasındaki iletişimdir. Öğretmenler kavram öğretimine önem vermeli gerekli araç gereçleri, öğretim planlarını, ünite de geçen kavramlarla pekiştirip kavramlar arası ilişkinin iyi kurulmasını sağlamalıdır (Köksal, 2006).

Sosyal Bilgiler dersinde kavramları öğretmeden önce öğrencilerin ön bilgileri, bilgi eksikliği ile kavram yanlışlığı varsa bunlar belirlenmelidir. Daha sonra öğretmenler tarafından yanlışları olduğu kavramların öğretimine göre en uygun ders yöntemi seçilmeli, bu yöntemin etkili kullanılmasına yardımcı olacak uygun etkinlikler belirlenmelidir (Akdeniz, Yıldız ve Yiğit, 2001). Çünkü öğrencilerdeki kavram yanlışları düzeltilmediğinde, bu durum yeni kavram yanlışlarının ortaya çıkmasına sebep olabilir.

Kavram öğretiminin geleneksel yöntem yerine öğrencinin aktif olduğu öğrenci merkezli yöntemler ile yapılması kavram yanlışlarının azalmasına katkı sağlayacaktır.

Öğretmenin kavramı açıklamak için yaptığı tanımın öğrenci seviyesine uygunluğu kavramın doğru öğrenilmesine katkı sağlayacaktır.

Kavram yanlışlarını gidermek için öğrencilerin ön bilgilerinin tespit edilmesi ve bu bilgilere göre öğretim yöntem, teknik ve etkinliklerinin planlanması gerekmektedir. Mevcut eksikliklerin belirlenmesinden sonra yapılacak kavram öğretimi, kavram yanlışlarının azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Sosyal Bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme etkinlikleri kullanılabilir. Öğretmenler, kavram haritaları, kavram ağları hazırlayabilir. Öğrencilerin ilk kez karşılaştıkları kavramlar görsel yöntemlerle anlatılmalı ve teknolojiden de destek alınmalıdır. Bu şekilde gerçekleştirilecek kavram öğretiminin daha etkili olacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akbaş, Y. (2008). Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin İklim Konusundaki Kavram Yanlışlarının Giderilmesinde Kavramsal Değişim Yaklaşımının Etkisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Akbaş, Y. ve Ekiz, D. (2005). "İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Astronomi İle İlgili Kavramları Anlama Düzeyi Ve Kavram Yanlışları". *Milli Eğitim Dergisi*, (165), 61-78.

- Akdeniz, A. R., Yıldız, İ. ve Yiğit, N. (2001). "İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Işık Ünitesindeki Kavram Yanılgıları". *Çukurova Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(20), 72-78
- Akinoğlu, O. ve Arslan, Y. (2007). "Türkiye'de Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarih Kavramlarını Kazanma Durumu ve Değerlendirilmesi". *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 59-70.
- Aydoğan, S. Güneş, B. ve Gülçiçek, Ç. (2003). "Isı ve Sıcaklık Konusunda Kavram Yanılgıları", *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2),111-124.
- Bal, M. S. (2011). "Misconceptions of High School Students Related to the Conceptions of Absolutism and Constitutionalism in History Courses". *Educational Research and Reviews*, 6 (3), 283-291.
- Bal, M. S. ve Akış, A. (2010). "Sosyal Bilgiler Dersi 'nsanlar ve Yönetim' Ünitesinde Karşılaşılan Kavram Yanılgıları". *Education Sciences*, 5(4), 2061-2070.
- Bal, M. S. ve Gök, S. (2011). "İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Cumhuriyet, Saltanat ve Liderlik Kavramlarını Algılayışları". *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilgiler Dergisi*, 10(3).1183-1198.
- Balcı, A. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler*. (5. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Baysen, E., Güneşli, A. ve Baysen, F. (2012). "Kavram Öğrenme-Öğretme ve Kavram Yanılgıları: Fen Bilgisi ve Türkçe Eğitimi Örneği". *International Journal of New Trends in Arts, Sports*. 1(2).108-117.
- Berti, A. E. (1994). "Children's understanding the of concept of the state in: Carretero". M. James F. V. (eds) *Cognitive and instructional processes in history and the social sciences*. Madrid. 49-77.
- Büyükkasap, E., Düzgün, B., Ertuğrul, M. ve Samancı, O. (1998). "Bilgisayar Destekli Fen Öğretiminin Kavram Yanılgıları Üzerine Etkisi". *Kastamonu Eğitim Dergisi*,(2).59-66.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (18.Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Ceylan, H. (2008). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Altıncı Sınıf Öğrencilere Elektrik Konusunun Öğretiminde Kavramsal Değişim Yaklaşımının Öğrenci Başarısına Ve Tutumuna Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Coştu, M. ve Ayas, A. (2001). "Kavram Öğretiminde Çalışma Yapraklarının Kullanılması". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 2(14),33-48.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri*. (Çev. Edt. M. Bütün ve S. B. Demir). (2.Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi. (Eserin orijinali 2013'te yayımlandı).

- Çakır, Y. (2005). *İlköğretim Öğrencilerinin Sahip Oldukları Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Çakmak, F.(2006), *İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi "Nüfus ve Yerleşme" Konusunda Geçen Kavramları Anlama Düzeyleri ve Kavram Yanılgıları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyonkarahisar: Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çalık, M. ve Ayas, A. (2003). "Çözeltilerde Kavram Başarı Testi Hazırlama ve Uygulama". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 2(14),1-17.
- Çaycı, B., (2007). "Kavram Değiştirme Metinlerinin Kavram Öğrenimi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi". *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1). 87-102.
- Demirkaya, H. ve Karacan, H. (2016). "Ortaokul 6. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Bazı Coğrafi Kavramları Anlama Düzeyleri ve Kavram Yanılgıları". *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 2(2), 38-57.
- Doğanay, A. (2002). *Öğretimde Kavram Ve Genellemelerin Genişletilmesi*. Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Kitabı İçinde (Edt. Cemil Öztürk ve Dursun Dilek). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Efe, S. (2007), *Üç Aşamalı Soru Tipi Geliştirerek İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Ses Konusundaki Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi.
- Köksal, M. S. (2006). "Kavram Öğretimi Ve Çoklu Zekâ Teorisi". *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2),473-480.
- Lee, P. (2005). Putting Principles Into Practice: National Research Council Staff *How Students Learn: History, Mathematics, and Science in the Classroom*. In: Donovan M S. Bransford J. D. (eds) Washington: DC. National Academies Press.
- MEB (2007). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı*. İstanbul: Devlet Kitapları: 22.
- Miles, M. B. and Huberman, A. M. (2015). *Nitel Veri Analizi*. (Çev. Edt. S.A. Altun ve A. Ersoy). (Eserin orijinali 1994'te yayımlandı.).
- Mintzes, J. J., Wandersee, J. H. and Novak, J. D.(2001)." Assessing Understanding in Biology". *Journal of Biological Education*, 35(3),125.
- Nas, R. (2006). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler öğretimi program, yöntem ve teknikler*. Bursa: Ezgi Kitapevi, 191.
- Patton, M. Q. (1987). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.

- Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. (Çev. Edt. M. Bütün ve S. B. Demir). (3. Baskı), Ankara: Pegem Akademi. (Eserin Orijinali 1990'da yayınlandı).
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim Öğrenme ve Öğrenme: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi: 511.
- Silverman, D. (2000). *Doing Qualitative Research: A Practical Handbook*. London: Sage.
- Sözbilir, M. (2009). *Nitel Veri Analizi*. Retrived from <http://fenitay.files.wordpress.com/2009/02/1112-nitel-arac59ftc4b1rmada-veri-analizi.pdf> on, 17, 2014.
- Subaşı, S. (2013). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi 'Adım Adım Türkiye' Ünitesinde Yer Alan Kavramları Öğrenme Düzeyleri İle Derse Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şimşek, A. (2005). *İlköğretim Öğrencilerinde Tarihsel Zaman Kavramının Gelişimi ve Öğretimi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tesch, R. (1990). *Qualitative Research: Analysis Types & Software Tools*. London: Routledge/Falmer.
- Tural, A. (2011). *Sosyal Bilgilerde Yapılandırmacı Yaklaşımla Kavram Öğretimine Yönelik Model Geliştirme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ulusoy, K. ve Yanpar Yelken, T. (2009). "İlköğretim 4. ve 5.Sınıf Öğrencilerinin Atatürkçülük ile İlgili Kavramları Algılamaları". *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 213-223.
- Ülgen, G. (2004). *Kavram Geliştirme (Kuramlar ve Uygular)*.4. Baskı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Ülger, F. (2003). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Vygotsky, L. S. (1998). *Düşünce ve Dil*. (2. Baskı), İngilizceden Çeviren: S. Koray (1998) İstanbul: Toplamsal Dönüşüm Yayınları.
- Yılar, B.(2007), *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Bazı Coğrafi Kavramlarını Anlama Düzeyleri Ve Kavram Yanılgıları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma*. Ankara: Seçkin Yayınları.

- Yılmaz, K. ve Çiviler, M. (2012). “İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi ‘Yeryüzünde Yaşam’ Ünitesinde Yer Alan Tarih Kavramlarının Öğretiminde Karşılaşılan Kavram Yanılgılar Üzerine Bir Eylem Araştırması”. *Marmara Üniversitesi, Türk Tarih Eğitim Dergisi*, 1(1), 1-31.
- Yılmaz, S. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi ‘Haklarımı Öğreniyorum’ Ünitesi İle İlgili Kavramları Anlama Düzeyleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü